

Εξετάσεις στο μάθημα «ΑΝΑΛΥΣΗ Ι»  
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών (Σεπτέμβριος 2005)

Θέμα 1°. Αποδείξτε ότι κάθε βασική ακολουθία (ακολουθία του Cauchy) είναι συγκλίνουσα (πλήρης απόδειξη).

Θέμα 2°. i) Έστω η ακολουθία  $S_n = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}$ ,  $n \in \mathbb{N}$ . Αποδείξτε ότι  $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = +\infty$ .

ii) Έστω η ακολουθία  $(\beta_n)_{n \in \mathbb{N}}$  με  $|\beta_{n+1} - \beta_n| \leq \frac{1}{2^n}$ ,  $n \in \mathbb{N}$ . Αποδείξτε ότι η  $(\beta_n)_{n \in \mathbb{N}}$  συγκλίνει.

Θέμα 3°. Έστω  $x_0 \in (a, \beta)$  και η συνάρτηση  $f : (a, \beta) \rightarrow \mathbb{R}$  είναι παραγωγίσιμη στο  $x_0$ . Αποδείξτε ότι η  $f$  είναι συνεχής στο  $x_0$ . Ισχύει το αντίστροφο;

Θέμα 4°. i) Δώστε παράδειγμα συνάρτησης  $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$  η οποία είναι παραγωγίσιμη στο  $x_0 = 0$ , αλλά είναι ασυνεχής σε κάθε σημείο του συνόλου  $\mathbb{R} \setminus \{0\}$ .

ii) Έστω  $a > 0$ . Αποδείξτε ότι δεν υπάρχει παραγωγίσιμη συνάρτηση  $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$  με  $f'(0) = 0$  και  $f'(x) \geq a$  για  $x \in (0, 1]$ .

Θέμα 5°. Έστω  $F : [-1, +1] \rightarrow \mathbb{R}$  με  $F(x) = \int_0^x (1 - \eta \mu(\eta \mu t)) dt$ . Αποδείξτε ότι η  $F^{-1}$  ορίζεται καλά και είναι παραγωγίσιμη στο  $F([-1, +1])$ . Υπολογίστε την  $(F^{-1})'(0)$ .

Θέμα 6°. Να υπολογιστούν τα ολοκληρώματα  $I_1 = \int \frac{x+5}{\sqrt{x^2+2x-3}}$ ,  $I_2 = \int_0^1 x^2 \sqrt{1-x^2} dx$ .

Θέμα 7°. Έστω  $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$  ακολουθία. Εξετάστε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι αληθείς ή ψευδείς:

i) αν  $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$ , τότε η  $S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$ ,  $n \in \mathbb{N}$ , είναι φραγμένη, ii) αν η

$S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$ ,  $n \in \mathbb{N}$ , είναι φραγμένη, τότε η σειρά  $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$  συγκλίνει, iii) αν

$0 < \frac{a_{n+1}}{a_n} < 1$ ,  $n \in \mathbb{N}$ , τότε η σειρά  $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$  συγκλίνει, iv) αν  $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = +\infty$  ( $a_n \neq 0$ ), τότε

η σειρά  $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$  αποκλίνει.

Θέμα 8°. Εξετάστε ως προς τη σύγκλιση τις σειρές  $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n^2 - n}$ ,  $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\log n}{n}$ ,  $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n}{n+1}\right)^{n^2}$ .

Θέμα 9°. Αποδείξτε ότι  $e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$  για κάθε  $x \in \mathbb{R}$ .

Θέμα 10°. Αποδείξτε ότι  $M_1^2 \leq 4M_0M_2$  όπου,  $M_0 = \sup\{|f(x)| : x > 0\}$ ,  $M_1 = \sup\{|f'(x)| : x > 0\}$ ,  $M_2 = \sup\{|f''(x)| : x > 0\} > 0$  και  $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$  2-φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση ( $M_0, M_2 \in \mathbb{R}$ ).

- Να απαντήσετε σε 8 (οκτώ) θέματα, τα οποία είναι βαθμολογικά ισοδύναμα

Όνοματεπώνυμο: .....

- Μαζί με το γραπτό σας παραδίδετε και τα θέματα.

A.M. : .....

**Καλή επιτυχία!**

## Απαντήσεις

**Κάθε άλλη απάντηση στα θέματα είναι δεκτή, εφ' όσον είναι τεκμηριωμένη.**

1) - Σημειώσεις παραδόσεων, 25-10-04.

- Προτάσεις 3.28, 3.29, Θεώρημα 3.30 (Αντιστρόφως), “Εφαρμοσμένος Απειροστικός Λογισμός”  
Λ.Ν. Τσίτσα, 2002.

2) i) - η-τάξη, Άσκ. 4.1 ή Άσκ. 10.5 ( $\rho=1$ )

- Παράδειγμα 3.9, “Εφαρμοσμένος Απειροστικός Λογισμός” Λ.Ν. Τσίτσα, 2002.

ii) η-τάξη, Άσκ. 4.2 ( $c = 1, a = \frac{1}{2}$ ).

3) - Σημειώσεις παραδόσεων, 8-11-04

- Θεώρημα 10.4 και Παράδειγμα 10.6, “Εφαρμοσμένος Απειροστικός Λογισμός” Λ.Ν. Τσίτσα, 2002.

4) i) Έστω  $f(x) = \begin{cases} x^2, & x \in Q \\ -x^2, & x \in /R \setminus Q \end{cases}$ . Τότε  $f'(0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(h)}{h} = 0$ .

Έστω  $x_0 \neq 0$ . Αν  $x_0 \in Q$ , υπάρχει  $y_n \in /R \setminus Q$  ώστε  $\lim_{n \rightarrow \infty} y_n = x_0$ . Τότε

$\lim_{n \rightarrow \infty} f(y_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} (-y_n^2) = -x_0^2 \neq x_0^2 = f(x_0)$ . Άρα (αρχή της μεταφοράς) η  $f$  είναι ασυνεχής στο  $x_0$ .

Αν  $x_0 \in /R \setminus Q$ , υπάρχει  $z_n \in Q$  ώστε  $\lim_{n \rightarrow \infty} z_n = x_0$ . Τότε  $\lim_{n \rightarrow \infty} f(z_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} z_n^2 = x_0^2 \neq -x_0^2 = f(x_0)$ .

Άρα (αρχή της μεταφοράς) η  $f$  είναι ασυνεχής στο  $x_0$ .

Τελικά είναι ασυνεχής στο  $/R \setminus \{0\}$ .

ii) Έστω ότι υπάρχει  $f$  που ικανοποιεί τις συνθήκες. Αν  $x \in (0,1]$ , υπάρχει  $\xi_x \in (0,x)$  ώστε

$f(x) - f(0) = f'(\xi_x)(x-0)$ . Άρα  $f(x) - f(0) \geq ax$  για  $x \in (0,1]$ . Τότε  $0 = f'(0) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0}$

$\geq a > 0$ . Άτοπο. Άρα, δεν υπάρχει  $f$  με  $f'(0) = 0$  και  $f'(x) \geq a$  ( $a > 0$ )  $x \in (0,1]$ .

5) Η  $f(t) = 1 - \eta\mu(\eta\mu t)$ ,  $t \in [-1, +1]$  είναι συνεχής άρα ( $1^\circ$  Θ.Θ.Α.Λ.) η  $F$  είναι παραγωγίσιμη με  $F'(x) = 1 - \eta\mu(\eta\mu x)$ ,  $x \in [-1, +1]$ . Εφ' όσον  $\eta\mu x \in [-1, +1]$  έχουμε  $F'(x) > 0$ . Άρα η  $F$  είναι γνήσια αύξουσα. Οπότε ορίζεται η  $F^{-1} : F([-1, +1]) \rightarrow /R$  και είναι παραγωγίσιμη (Θεώρημα

παραγωγίσιμης αντιστρόφου συνάρτησης). Έχουμε  $(F^{-1})'(0) = \frac{1}{F'(F^{-1}(0))}$ . Όμως  $F(x) = 0$  αν και

μόνον αν  $x = 0$ . Οπότε  $(F^{-1})'(0) = \frac{1}{F'(0)} = \frac{1}{1 - \eta\mu(\eta\mu 0)} = 1$ .

6) η-τάξη, Άσκ. 9.3, 9.5.

7) i) Ψευδής. Παράδειγμα:  $a_n = \frac{1}{n}$ ,  $n \in /N$ . Τότε  $\lim a_n = 0$  ενώ η  $S_n = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}$ ,  $n \in /N$  δεν είναι φραγμένη (Θέμα 2<sup>ο</sup>, i).

ii) Ψευδής. Παράδειγμα:  $a_n = (-1)^{n+1}$ ,  $n \in /N$ ,  $|S_n| \leq 1$ ,  $n \in /N$ , ενώ η  $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$  αποκλίνει  $((-1)^{n+1})$  δεν συγκλίνει.

iii) Ψευδής. Παράδειγμα:  $a_n = \frac{1}{n}$ ,  $n \in \mathbb{N}$ . Τότε  $0 < \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{n+1}{n} = \frac{n}{n+1} < 1$ , ενώ η  $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = +\infty$

(Θέμα 2<sup>ο</sup>, i).

iv) Αληθής. Απόδειξη: Υπάρχει  $n_0 \in \mathbb{N}$  με  $\frac{a_{n+1}}{a_n} > 0$  ( $= M$ ) για  $n \geq n_0$ . Έστω  $a_{n_0} > 0$ . Τότε

$a_{n_0+1} > 0$ , οπότε (επαγωγικά) έχουμε  $a_n > 0$  για  $n \geq n_0$ . Υπάρχει  $n_1 \geq n_0$  με  $\frac{a_{n+1}}{a_n} > 1$  ( $= M'$ ) για

$n \geq n_1$ . Τότε  $a_{n+1} > a_n$  ( $a_n > 0$ ,  $n \geq n_1$ ), για  $n \geq n_1$ . Άρα  $\sum_{n=n_1}^{\infty} a_{n+1} \geq \sum_{n=n_1}^{\infty} a_n = +\infty$ , οπότε και

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n = +\infty$ . Έστω  $a_{n_0} < 0$ . Τότε  $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-a_{n+1}}{-a_n} = +\infty$  με  $-a_n > 0$ . Οπότε, από το προηγούμενο έχουμε

$\sum_{n=1}^{\infty} (-a_n) = +\infty$ , δηλαδή  $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = -\infty$ .

8. η-τάξη: Ασκ. 10.8 (ii), (iv), 10.9 (iii).

9. - η-τάξη, Ασκ. 11.7.

- Παράδειγμα 10.23, “Εφαρμοσμένος Απειροστικός Λογισμός” Λ.Ν. Τσίτσα, 2002.

10. Έστω  $x_0 \in (0, +\infty)$  τυχαίο (σταθερό σημείο) και  $h > 0$ . Τότε υπάρχει  $\xi_h \in (x_0, x_0 + h)$  ώστε

$$f(x_0 + h) = f(x_0) + f'(x_0)h + \frac{f''(\xi_h)}{2!}h^2 \quad (\text{Τύπος Taylor}).$$

$$\begin{aligned} \text{Άρα } |f'(x_0)| &= \left| \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h} - \frac{f''(\xi_h)}{2}h \right| \leq \frac{|f(x_0 + h) - f(x_0)|}{h} + \frac{h}{2}|f''(\xi_h)| \\ &\leq \frac{|f(x_0 + h)| + |f(x_0)|}{h} + \frac{h}{2}|f''(\xi_h)| \leq \frac{2M_0}{h} + \frac{hM_2}{2}. \end{aligned}$$

Άρα  $\sup\{|f'(x_0)| : x_0 \in (0, \infty)\} = M_1 \leq \frac{2M_0}{h} + \frac{hM_2}{2}$ ,  $h > 0$ , οπότε  $M_1 \in \mathbb{R}$ . Η συνάρτηση

$g(y) = \frac{M_0}{y} + yM_2 - M_1$ ,  $y > 0$  λαμβάνει την ελάχιστη τιμή της στο  $(0, +\infty)$  στο σημείο

$y_0 = \left(\frac{M_0}{M_2}\right)^{1/2}$ . Επομένως πρέπει  $g(y_0) \geq 0$ . Άρα  $M_0 \left(\frac{M_2}{M_0}\right)^{1/2} + M_2 \left(\frac{M_0}{M_2}\right)^{1/2} \geq M_1$  ή

$$4M_0M_2 \geq M_1^2.$$